

D3.1 Препорачана управувачка и институционална рамка

Резултат	Назив	Опис	Рок
D3.1	Препорачана управувачка и институционална рамка	Јасно дефинирани улоги и одговорности, покажувајќи ја поврзаноста со владините и европските политики, заедно со утврдени трошоци за создавање и функционирање на управувачките структури	M2
D3.2	Нацрт-статут на и членство во Координативното тело на НИПП	Нацрт-статут со јасно дефинирани улоги и одговорности. Би требало да ги појасни односот и одговорноста за спроведување на INSPIRE и воспоставувањето на НИПП	M2
D3.3	Нацрт-статут на меѓуминистерските работни групи	Дефинирање на тоа кои групи се потребни, заедно со нацрт-статут, со цел дефинирање и спроведување на критичните аспекти од НИПП	M2
D3.4	Модел за вклучување на приватниот/јавниот сектор	Дефинирање на тоа како приватниот, јавниот, академскиот и волонтерскиот сектор ќе се вклучат во НИПП со цел да ја поддржат спроведливоста, транспарентноста и отвореноста	M2
D3.5	Комуникациски план	Дефиниција на моделот за комуникација помеѓу учесниците во НИПП	M2

Список на резултати за D.3 од Описот на работната задача за МК-RECRP-4768МК-CS-10-C3-1

Вовед

Овој документ се фокусира на препорачаната управувачка и институционална рамка. НИПП треба да функционираат во рамките на добро дефиниран контекст за управување. Ова значи дека мора да постојат рамки коишто го олеснуваат протокот на информации до релевантните учесници, со цел да им се овозможи да учествуваат во и да придонесат кон подобро донесување на одлуки, и да го подобрат обезбедувањето на услугите. На овој начин, информациите ќе поддржуваат добро управување, а исто

така и самите ќе бидат резултат од доброто управување.

Информациите и доброто управување се двата важни елемента коишто мора заедно да соработуваат со цел да формираат основа за ефективно донесување на одлуки. Мора да постои синергија помеѓу доброто управување и информациите каде што доброто управување создава солидна правна, институционална и социо-политичко-економска рамка за проток на информациите, додека протокот на информациите за возврат ќе овозможува солидна основа за донесување на одлуки заради добро управување.

Од многу одамна е утврдено дека самата држава не е неутрален играч. Според тоа, процесот на донесување на одлуки има потреба од помош од правна, институционална и технолошка рамка којашто ќе овозможува правичен пристап до информации и транспарентност во донесувањето на одлуките во рамки на владата, приватниот сектор и целокупната заедница. Создавањето на ваквите рамки е од витално значење за доброто управување. Резултатот D4.1-3 ќе се фокусира на правната рамка, во меѓувреме, резултатот D5.1-9 ќе се фокусира на технолошката рамка. Најголем дел од резултатите D3.1-5 се фокусираат на институционалната рамка.

Овој резултат D3.1 се фокусира на управувачката и институционална рамка за НИПП. Управувањето во овој контекст се однесува на донесувањето на одлуки во однос на НИПП како и планирање, контрола, создавање и одржување на институционалните структури со цел да се управуваат бројни аспекти на НИПП. Управувањето со НИПП се однесува на самиот процес како и на резултатите од НИПП. Резултатот D3.1 има за цел да препорача рамка за управување, добро да ги појасни улогите и да ги алоцира одговорностите на релевантните компоненти и институции, имајќи ги предвид националните владини и европски политики. На крај, овој резултат исто така има за цел да ги процени трошоците за создавање и функционирање на рамката за управување. Според тоа, резултатот D3.1 опфаќа аспекти коишто веќе се тесно поврзани со резултатите D3.2-4 (на пр. Нацрт-статут на и членство во Координативното тело на НИПП (D3.2), Нацрт-статут на меѓуминистерските работни групи (D3.3), како и Модел за вклучување на приватниот/јавниот сектор (D3.4).

Овој документ во првиот дел презентира два примера на управувачки и институционални рамки во Хрватска и Србија. Овие земји веќе имаат искуство во градење и одржување на управувачки и институционални рамки за НИПП. До одреден степен овие земји имаат институционални сличности со Р. Македонија. Овие два примера може да формираат соодветна основа за препорака на управувачка и институционална рамка за НИПП во Р. Македонија. Оваа препорака вклучува структурен состав, улоги, одговорности на клучните компоненти и/или институции во рамката за управување со НИПП, како и проценка на трошоците. Врз основа на овие два примери, управувачката и институционална рамка за Република Македонија е оформена со обезбедување одговори на специфични прашања. Потоа фокусот се пренасочува кон структурата, улогите и одговорностите, што пак води кон управувачка/институционална рамка за НИПП во Република Македонија, придружена од одредени процени на трошоците. На крајот, резимирани се главните исходи од овој резултат D3.1.

Примери од Хрватска и Србија

Хрватска

Законот за државен премер и катастар на недвижности ја дефинира управувачката и институционална рамка за НИПП во Хрватска. Утврдени се три нивоа - 1) извршно; 2) управувачко; и 3) спроведувачко. Извршното управувачко тело за ИПП е Советот за НИПП, назначен од страна на хрватската влада. Тоа е тело на највисоко, политичко ниво. Советот е назначен од страна на националната влада и е сочинет од

претседавач и 15 членови од различни министерства одговорни за заштита на животната средина и просторно планирање, одбрана, земјишен регистар, транспорт и врски, земјоделство, шумарство и водостопанство, наука и образование, култура, државното административно тело одговорно за е-влада, Државниот завод за премер и катастар на недвижности (ДЗПКН), статистика, хрватскиот Хидрографски институт, хрватскиот Геодетски институт, геодетската и геоинформатичка економска заедница, ИТ економската заедница, како и хрватската Комора на архитекти и градежни инженери (Rašić и Bačić, 2010 г.).

На управувачко ниво постои Комитет за НИПП. Ова тело е одговорно за управување со спроведувањето на НИПП. Тоа ги врши работите и задачите коишто му се делегирани од страна на Советот за НИПП, ги координира и надгледува активностите на работните групи, ги координира активностите за спроведување на субјектите во НИПП поврзани со нивното воспоставување во согласност со упатствата на Советот за НИПП, го информира Советот за НИПП за напредокот во воспоставувањето на НИПП и доставува извештаи до Советот за НИПП и до јавноста за активностите поврзани со воспоставувањето на НИПП. Комитетот за НИПП е назначен од страна на Советот за НИПП и е сочинет од тројца претставници од Советот, двајца претставници од Државниот завод за картирање и катастар како и од раководителите на работните групи.

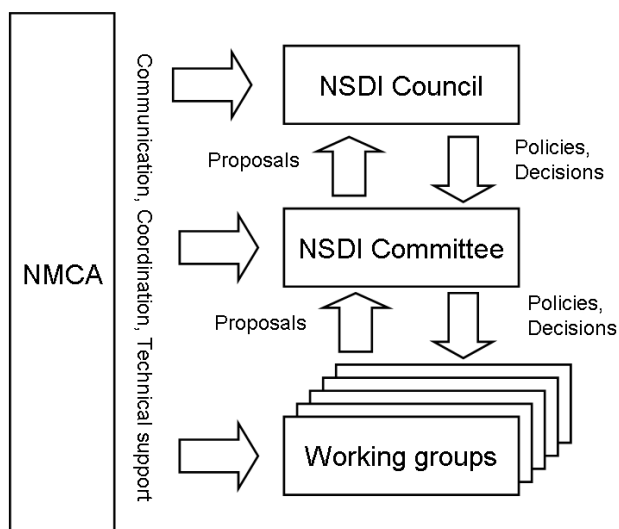
На спроведувачко ниво постојат работни групи за НИПП. Овие групи се активни во исполнување на одредени задачи и обврски. Воспоставени се 5 работни групи: 1) работна група за технички стандарди; 2) политики за размена на податоци; 3) е-влада; 4) работна група за градење на капацитетите; и 5) воспоставување на деловни модели. Овие работни групи се состануваат на редовна основа и имаат различен состав, во зависност од бројот на релевантните учесници.

Подолу се презентирани главните цели на работните групи за размена на просторни податоци, воспоставување на деловни модели и градење на капацитетите, со цел да послужат како пример којшто ја илустрира нивната функција. Главната цел на работната група за политики за рамена на просторни податоци е да го координира и спроведе развојот и одржувањето на интероперабилен и прилагодлив модел на лиценци којшто е во согласност со хрватското законодавство, и којшто дозволува субјектите на НИПП недвосмислено да ги дефинираат и објавуваат условите за пристап до своите податоци и услуги.

Главната цел на работната група за воспоставување на деловен модел е да се создаде предуслов за развој на деловен модел преку создавање на мрежа и координација, вклучувајќи и технологија, содржина и деловни партнери; да се развие деловен модел за воспоставување на одржливо партнерство и деловна мрежа, како и воспоставување на стандардни услужни функционалности; да овозможи разменување на искуства, соодветни примери за ефикасно спроведување на деловен модел за НИПП; како и да го започне развојот на стратегија за деловниот модел на НИПП.

Главната цел на работната група за градење на капацитетите за НИПП е да предложи градење на капацитетите за НИПП којшто овозможува усвојување на концептот за НИПП во самото општество, но и во самите работни процеси; како и да воспостави мрежа на професионалци за ГИС/НИПП.

Националната агенција за картирање и катастар - НАКК (Државниот геодетски завод) делува како Секретаријат на Советот за НИПП, ги координира сите активности за НИПП, комуницира со сите учесници и овозможува техничка поддршка (Слика 1).

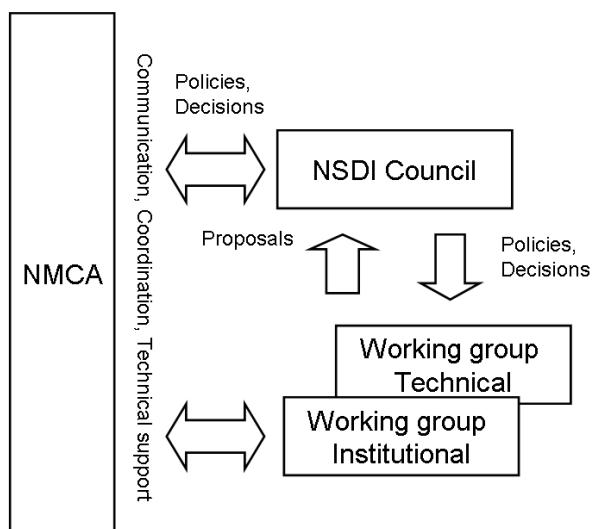
Слика 1 Рамка за управување со НИПП во Хрватска (делумно адаптирана од *Cetl et al. 2010 г.*)

Србија

Законот за државен премер и катастар ја дефинира управувачката и институционална рамка за НИПП којашто се состои од Совет за НИПП, работни групи и Националната агенција за картирање и катастар (Државниот геодетски завод). Извршниот Совет за НИПП ја има одговорноста за воспоставување и спроведување на НИПП; ја утврдува работната агенда, ги информира владата и учесниците во НИПП за сите активности за НИПП; ги ревидира и координира сите активности на работните групи; и ги ревидира и одобрува предлозите од работните групи.

Постојат две работни групи; една работна група за институционална рамка додека другата работна група е за техничката рамка. Задачата на работната група за институционалната рамка е да предлага основни правила на соработка, да предлага институционална инфраструктура, како и да оформи стандардни форми на договори за размена. Задачите на работната група за техничката рамка се да се утврдат инфраструктурните критериуми за ИКТ, да предлага стандарди за (мета-)податоци, да ги ревидира критериумите на INSPIRE, и да предлага активности за усогласување.

Националната агенција за картирање и катастар (Државниот геодетски завод) им овозможува поддршка за учесниците во НИПП, ги спроведува институционалната и техничка рамка, овозможува комуникација, ги координира учесниците во НИПП, ги спроведува стандардите, организира состаноци/работилници/семинари, ја организира јавната кампања за НИПП за зголемување на свеста, организира обуки, подготвува теми за Советот за НИПП и за работните групи, го надгледува и известува за напредокот во НИПП, и добива информации за последните меѓународни настани и напредоци за ИПП (на пр. INSPIRE).

Слика 2 Рамка за управување со НИПП во Србија

Сличности

Двете рамки вклучуваат Совет за НИПП како извршно тело, работни групи што се насочени кон конкретни аспекти за НИПП, како и Национална агенција за картирање и катастар (НАКК) којашто е одговорна за спроведувањето (комуникација, координација и техничка поддршка).

Разлики

Главната разлика помеѓу двете рамки е формирањето на Комитет за НИПП во Хрватска како независно тело за управувачки аспекти. Во случајот со Србија, најголем дел од овие управувачки аспекти се во рацете на Националната агенција за картирање и катастар.

Друга разлика е во вклученоста на релевантните НАКК. Во случајот со Србија, НАКК треба да врши поголем број на управувачки задачи споредено до НАКК во Хрватска.

На крај, бројот и задачите на работните групи кај двете управувачки рамки се разликуваат. Хрватската рамка за управување со НИПП е силно зависна од работата на работните групи; додека пак, важноста на работните групи во Србија е релативно помала.

Резиме

Низ Европа, овие две рамки за управување со НИПП многу добро ја претставуваат разноликоста (*види* извештаи на земјите за НИПП и INSPIRE State of Play). Најголем дел од рамките за управување со НИПП ги вклучуваат следните компоненти: Совет за НИПП, НАКК и работни групи. Сепак, задолженијата коишто ги имаат НАКК енорно се разликуваат кај земјите. Само во многу мал број на примери НАКК речиси немаат задолженија и обврски за НИПП (Италија, Австрија, Чешка). Во неколку земји е воспоставено независно тело за управувачките прашања (на пример: Чешка, Естонија, Холандија). Во најголем дел од примерите поставен е одреден министер како одговорно лице за целата НИПП.

Врз основа на овие информации беа поставени следните прашања на клучните учесници во НИПП во Македонија, со цел да се создаде добра основа за развој на рамка за управување со НИПП во Република Македонија. Генерално, одговорите на овие прашања помогнаа при утврдување на структурниот состав, улогите и одговорностите на управувачките компоненти и институции во НИПП.

Прашања за Република Македонија

1. Која од двете рамки за управување со НИПП се претпочита повеќе (рамката на Хрватска или на Србија)? Зошто?

Изборот силно зависи од самата институционална состојба. Со цел да се одговори овие прашања, би било добро прво да се постави прашањето: Која рамка подобро одговара на тековната институционализација во Република Македонија? Причината зошто прво се поставува ова прашање е затоа што рамката за управување на НИПП треба да се инкорпорира во тековната институционална средина.

Одговор

Хрватската рамка се претпочита повеќе од српската рамка каде што НАКК има поголема улога. Независноста на управувачкото ниво се смета за мошне добра и суштинска за создавање на одржлива управувачка рамка за НИПП.

2. Дали овие рамки за управување со НИПП не вклучуваат важни компоненти коишто се специфични за Република Македонија?

Имајќи ги предвид постојните рамки за управување со НИПП во Европа, постојат мали шанси за потреба од дополнителни компоненти. Поверојатно е дека треба да се исклучи одредена компонента. Потребата да се има повеќе или помалку компоненти зависи од политичката и институционалната ситуација, како и од достапните финансиски ресурси (колку повеќе компоненти, толку повеќе средства ќе бидат потребни).

Одговор

Не недостасува ниту една важна компонента којашто би можела да биде релевантна за Република Македонија. На различни нивоа се реализираше дискусија за назначување одговорен министер за НИПП или друго важно лице со политичка моќ, со цел да се воспостави подобра институционализација и политичка основа. Ова лице на највисоко политичко ниво може да биде одговорно за целокупната политичка агенда за НИПП, за политиката за НИПП, политиката INSPIRE, буџетот за НИПП, управувањето со НИПП, како и за законодавството за НИПП. По дискусиите со учесниците во НИПП се заклучи дека поради различни причини нема потреба од таков одговорен министер за НИПП како дел од управувачката и институционална рамка во Република Македонија.

3. Многу е веројатно да постои потреба од некој вид на Совет за НИПП заради вршење на извршни задачи поврзани со управувањето со НИПП. Ова може да се оправда преку анализирање на другите рамки за управување со НИПП низ Европа, како и со заклучоците од состанокот на учесниците во НИПП одржан на 28 април 2011 г. (види Извештај од мисијата за април 2011 г.). Според тоа, оправдано е да се постави следното прашање: **Кој треба да биде член на овој Совет за НИПП?** Одберете ги институциите кои се наведени подолу (Список од D1.5).

Одговор

Изборот како што е претставен подолу е заснован на реализираната дискусија со учесниците во НИПП, резултатите од прашалникот за деловен модел (доставен во текот на јуни 2011 г.), активната вклученост на организациите во НИПП, како и на утврдените обезбедувачи на податоци во резултатот D5.2. Во согласност со

претходно наведените критериуми за избор, беа избрани 18 организации.

- X Агенција за катастар на недвижности
- X Агенција за планирање на просторот
- X Централен регистар
- X Центар за управување со кризи
- X Град Скопје
- X Министерство за земјоделство, шумарство и водостопанство
- X Министерство за култура
- X Министерство за одбрана
- X Министерство за економски развој
- X Министерство за животна средина и просторно планирање
- X Министерство за информатичко општество и администрација
- X Министерство за внатрешни работи
- X Министерство за локална самоуправа
- X Министерство за транспорт и врски
- X Државен завод за статистика
- X Претставник на академскиот сектор
- X Претставничко тело за комунални услуги (како што се: претпријатие за електростопанство, претпријатие за водоснабдување)
- X Претставничко тело на приватниот сектор (на пр. продавачи на софтвер, обезбедувачи на податоци/услуги
компаниии за додавање вредност).

Оваа алокација на членството е поврзана со институционалните интереси за темата, желбата и самото учество на институцијата, политичката моќ на заинтересираните институции, и големината на Советот за НИПП (не е пожелна преголема група заради прагматични причини). Во неколку земји во Европската унија, институциите кои се одговорни за воспоставувањето и одржувањето на една или повеќе теми од INSPIRE, се членови на Советот за НИПП.

Лицата коишто ќе влезат во составот на Советот за НИПП ќе бидат високи претставници на секоја застапена организација, и ќе имаат одредена одлучувачка моќ. Во продолжение на тоа, лицата ќе имаат обврска редовно да присуствуваат на состаноците што ќе ги организира Советот. Овие лица се назначени за четири години.

4. Дали е потребно независно тело коешто би ги решавало управувачките прашања во врска со НИПП, или пак, дали може овие прашања да се решаваат во рамки на одредена НАКК?

Главната разлика помеѓу рамките за управување со НИПП во Хрватска и Србија е

формирањето на хрватскиот Комитет за НИПП како независно тело за управувачки прашања. Такво независно тело не постои во Србија. Одлуката за воспоставување на такво тело делумно зависи од институционалното учество во НИПП (дали институционалната ситуација има потреба од ова?), од нивото на транспарентност, од законските задолженија (види резултат D4.1-3), од имплементацијата на INSPIRE, од националните политики, од водечките принципи за НИПП (D1.4), од степенот на учество, од финансиските ресурси, од политичката моќ на самите институции, од достапната експертиза, од деловниот модел (D2.2), од моделот на финансирање (D2.3), од моделот на партнерство (D2.4), итн. Во продолжение, исто така зависи и од потребата од работни групи и од бројот на работни групи. Сите овие прашања влијаат врз донесувањето на одлуката. Сепак, во најголем дел ова е политичка и институционална одлука.

Одговор

Особено е потребно е независно тело коешто би ги решавало управувачките прашања во врска со НИПП. Овој субјект би ја спроведувал политиката за НИПП, како што ја утврдил Советот за НИПП, би ги извршувал активностите и задачите што ги делегира Советот за НИПП, би ја координирал и следел работата на работните групи, би ги координирал активностите за спроведување на субјектите во НИПП поврзани со нивното воспоставување во согласност со насоките на Советот за НИПП, би го известувал Советот за НИПП во однос на напредокот при воспоставувањето на НИПП, и би ги информирал Советот за НИПП и јавноста за активностите поврзани со воспоставувањето на НИПП.

Ако е потребно независно тело за управувачки прашања поврзани со НИПП, тогаш кој би требало да влезе во неговиот состав? Кој би требало да биде застапен во ова тело? Колкав би требало да биде вкупниот број на членови?

Одговор

Да, потребно е независно тело за управувачките прашања во врска со НИПП. Овој управувачки субјект може да е составен од претставници на Советот, клучни партнери во НИПП (на пр. АКН), и од четворицата претседавачи на работните групи (види понатаму во документот). Овие претставници се среќаваат редовно со цел да управуваат со клучни прашања поврзани со НИПП. Во продолжение на тоа, неколку аспекти од НИПП треба да се одржуваат на секојдневна основа. Според тоа се препорачува да се вработи оперативен тим за НИПП со полно работно време, којшто би се состоел од раководител и четворица вработени, со двајца вработени што ќе обезбедуваат административна поддршка (за повеќе детали *види* D3.2).

Меѓународна споредба

За споредба, холандскиот Комитет за НИПП е составен од 21 лице (10 се со полно работно време). Тие лица се одговорни за прашања поврзани со координацијата на НИПП, стандардизацијата, градењето на капацитетите, како и INSPIRE. Германската канцеларија за координација GDI-DE на сојузно ниво е составена од 11 лица (поголемиот дел од нив се вработени со полно работно време). Хрватскиот Комитет за НИПП е составен од еден директор, тројца претставници од Советот, двајца од Државниот геодетски завод, и од четворицата претседавачи на работните групи, со што вкупно брои 10 членови.

5. Кои би требало да бидат обврските на НАКК?

Одлуката за тоа кои обврски би ги имала НАКК (особено управувачките задолженија) во рамката за управување со НИПП навистина зависи од политичката моќ, експертизата во однос на развојот на НИПП, финансиските

ресурси, законските задолженија, волјата на НАКК, како и од структурата на рамката за управување со НИПП. Ова прашање треба да се разјасни интерно во самата НАКК, и за него да се дискутира со групата на учесници во НИПП.

Одговор

Обврските на АКН се најмалку во насока на зајакнување на комуникацијата поврзана со НИПП со останатите учесници во НИПП ширум Република Македонија, поддршка на координацијата на НИПП преку обезбедување персонал во Комитетот за НИПП (со цел пренесувањето на знаењето во АКН да може едноставно да се примени и за целокупната НИПП; а со тоа и активностите во АКН да станат потранспарентни), како и обезбедување на техничка поддршка, секогаш кога има потреба од тоа. Овие обврски во главно се однесуваат на реализацијата на одлуките, политиките, плановите, целите и/или на стратегијата за воспоставување и одржување на НИПП.

6. Дали се потребни работни групи? Доколку одговорот е позитивен, кои работни групи треба да се воспостават?

Овие работни групи би можеле да бидат потребни за да се работи на специфични технолошки и нетехнолошки задачи коишто не може да се реализираат од страна на другите управувачки компоненти во НИПП (на пр. заради недостаток на експертиза, финансиски ресурси; непостоење на законско овластување). Одлуката зависи од расположливите човечки ресурси, експертизата, видот на специфичните технолошки и нетехнолошки задачи, законодавството, како и од институционализацијата (институции коишто не се застапени кај другите управувачки компоненти во НИПП, може да се вклучат во активностите на работните групи).

Одговор

Да, од дискусиите развиени со учесниците во НИПП и со тимот од холандскиот Kadaster произлегува дека работните групи се особено неопходни. Овие работни групи треба да бидат активни при извршувањето на одредените задачи и исполнувањето на обврските (особено да даваат совети во однос на конкретни прашања), да се состануваат редовно (на месечна основа), и да имаат различен состав, во зависност од бројот на релевантните учесници од јавниот сектор, приватниот сектор, академскиот или волонтерскиот сектор.

Предложени се следните работни групи:

- институционална и правна;
- технолошка – стандарди, метаподатоци, услуги, итн.;
- односи со јавноста, комуникација и градење на капацитетите;
- деловен модел.

Целта на институционалната и правна работна група е зајакнување на институционализацијата на НИПП, како и развивање на правна основа за НИПП (на пр. основни правила за соработка, стандардизирани облици на стандардни договори).

Целта на технолошката работна група е прилагодување на технологијата за НИПП којашто е поврзана со стандардите, метаподатоците, услугите и апликациите, кон визијата и целите на НИПП (и на INSPIRE), како и споделување на експертизата во однос на таквите технолошки прашања.

Целта на работната група за односи со јавноста, комуникација и градење на капацитетите е воспоставување на кампања за односи со јавноста за НИПП, подобрување на комуникацијата помеѓу учесниците и подигнување на свеста за НИПП, предлагање стратегија за градење на капацитетите за НИПП којашто ќе го овозможи присвојувањето на концептот за НИПП во општеството и во работните процеси, како и воспоставување на мрежа на професионалци за ГИС/НИПП.

Целта на работната група за деловен модел е развивање на деловен модел за одржливо партнерство и деловна мрежа, како и за воспоставување на заеднички функционалности на услугите; овозможување размена на искуства, добри примери за ефикасно спроведување на деловниот модел за НИПП; како и подобрување на стратегијата за деловен модел за НИПП.

За подетални информации во однос на овие работни групи, *види* D3.3.

Кон рамка за управување со НИПП во Република Македонија

Вовед

Рамката за управување со НИПП којашто треба да се воспостави во Република Македонија треба да исполни неколку задачи:

1. треба да управува со спроведувањето и одржувањето на Стратегијата за НИПП во Република Македонија, како и со спроведувањето и одржувањето на клучните компоненти на НИПП (метаподатоци, податоци, услуги, информатичка технологија, стандарди, координација, алатки за размена на просторни податоци, градење на капацитетите, апликација, јавно претставување, управување со резултатите од функционирањето, и истражувања (*види* D2.4 Модел на финансирање и D2.5 Кост-беневит анализа);
2. треба да се инкорпорира на највисоко политичко ниво во Република Македонија, со цел да се гарантира потребната политичка поддршка и финансирање. Во продолжение на ова, рамката треба да се вклопува во постојните политички и институционални структури и да биде во согласност со владините политики и стратегија (на пример во доменот на е-Влада, е-Општество и интероперабилност). Рамката мора да ги поддржува и европските директиви, INSPIRE, Директивата за повторно користење на информации од јавниот сектор, Директивата за јавен пристап до информации за животната средина;
3. треба да вклучи еден вид на координативно тело за спроведување на НИПП (*види* D3.2);
4. треба да вклучи еден вид на меѓуминистерска работна група за дефинирање и спроведување на критичните аспекти на НИПП (*види* 3.3);
5. треба да го ангажира и вклучи приватниот, академскиот и волонтерскиот сектор во рамките на НИПП, и да ја поддржи транспарентноста и отвореноста;
6. треба да ги поддржува визијата и мисијата на НИПП (D1.2), дефинираните цели на НИПП (D1.3), и да ги почитува водечките принципи на НИПП (D1.4), да ги зајакнува партнерствата за НИПП (2.4), и да биде во согласност со моделот за финансирање (D2.3), и во рамки на планираните трошоци и буџет (D2.5);
7. треба да биде инкорпорирана во националното законодавство (D4.1-3);
8. треба да го поддржи развојот на технолошка рамка за да се подобри пристапот до просторните податоци, нивната употреба и размена.

НИПП на Р. Македонија има потреба од ефективна рамка за управување. Ефективното управување во голема мера ја помага организацијата на НИПП. Една ефективна рамка за управување ги има следните карактеристики: рамката е ефикасна, дозволува одредена количина на конфликт на идеи, таа е едноставна, соодветно насочена, интегрирана и хармонизирана, има добри резултати и ги чува општествените добра. Овие карактеристики се основа за создавањето на рамка за управување со НИПП.

Со цел да се воспостави соодветната рамка за управување со НИПП во Р. Македонија, потребно е добро да се дефинира посакуваниот структурен состав, улогите и одговорностите, земајќи ги предвид утврдените задачи коишто НИПП треба да ги реализира. Во продолжение на тоа, исто така е важно да се направат одредени процени на трошоците и придобивките.

Структура

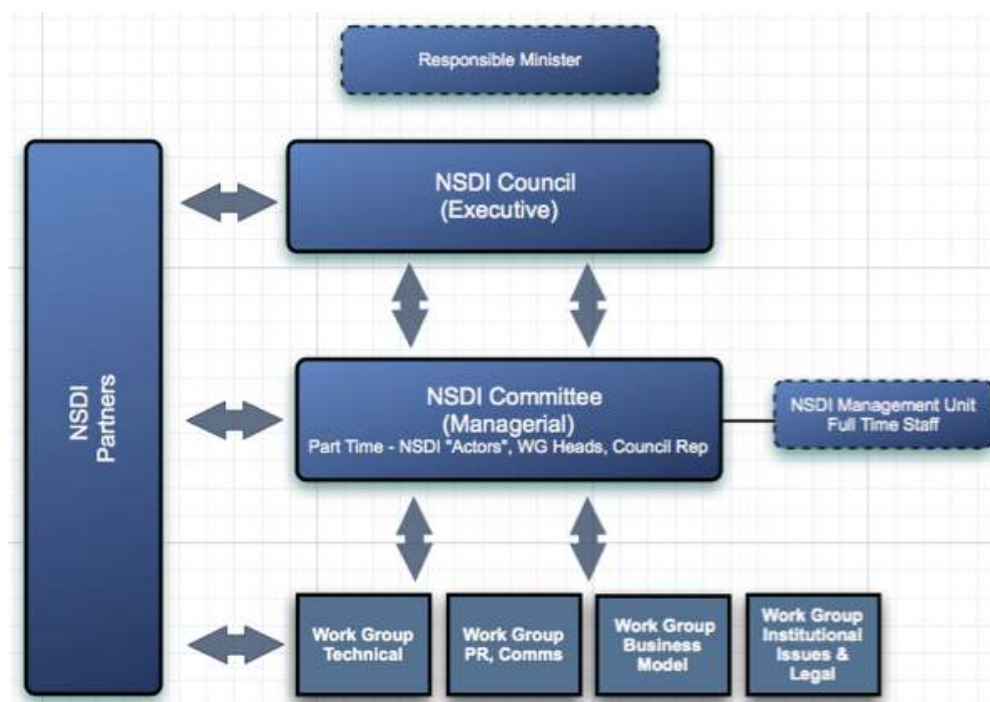
Слика 1 и 2 погоре ги претставија структурите на рамките за управување со НИПП во Хрватска и Србија. Од овие слики, очигледно е дека главните компоненти на рамките за управување со НИПП се: Совет за НИПП, работни групи, и НАКК. Во продолжение на тоа, Хрватска има дополнителна компонента, а тоа е Комитетот за НИПП како независно тело за управувачки прашања. Целокупната рамка за управување со НИПП треба перфектно да се вклопува во постојните политички и институционални структури, а тоа значи дека дизајнот на рамката за управување е под силно политичко и институционално влијание. Делумно врз основа на одговорите на клучните учесници во НИПП на неколкуте задачи/прашања, целта на консултантите е да предложат рамка за управување и тоа **чекор по чекор**, којашто ќе биде поддржана од самите учесници. На овој начин, оваа заедничка активност може да доведе до одржлива рамка за управување којашто е добро инкорпорирана во политичките и институционални структури во Република Македонија (*види De Vries et al., 2011 г.*).

Задача

1. Исцртајте ја претпочитаната рамка за управување со НИПП користејќи ги компонентите за управување со НИПП наведени во Слика 1 и 2. Обидете се да ја користите истата терминологија којашто е применета во овие две слики. Објаснете го цртежот.

Со цел да ја исцртате претпочитаната рамка за управување со НИПП, имајте ги предвид осумте задачи коишто рамката за управување со НИПП треба да ги исполни или реализира, како и одговорите на прашањата од 1 до 6.

Цртеж

Слика 3 Предлог за управувачка рамка за НИПП во Република Македонија

Оваа слика ги опфаќа компонентите на управувачките рамки за НИПП; Совет за НИПП, Комитет за НИПП, работни групи, и партнери во НИПП. Сите партнери во НИПП (особено АКН) се засегнати од спроведувањето и одржувањето на НИПП, и обезбедуваат техничка помош во моментот кога е потребна. Списокот со партнери во НИПП е претставен во резултатот D1.5 (но може да се прошири). Со цел да се постигне

поголем степен на институционализација и политичка основа, се предлага да се воспостави Совет за НИПП (во согласност со оној во Хрватска). Субјектите коишто се наоѓаат пониско во хиерархијата ќе може да доставуваат предлози до оние на повисок степен. Во контекст на тоа, организациите коишто се наоѓаат повисоко во хиерархијата ќе донесуваат одлуки и политики коишто ќе важат за оние што се наоѓаат на понизок степен.

Надлежноста за создавање политики треба да му се додели на Советот, но каналот до владата преку министер овозможува двонасочен тек на информациите – надолу до Советот за аспекти од владината политика коишто би можеле да имаат влијание врз НИПП, и нагоре до Владата за информирање и извршување притисок за аспекти што се значајни за спроведувањето и развојот на НИПП.

Улоги

Улогите во управувачката рамка за НИПП се извршни, управувачки, советодавни или спроведувачки.

1) Извршната улога опфаќа воспоставување на политики за НИПП, донесување важни и стратешки одлуки за НИПП, како и надзор на активностите во рамките на НИПП. Ефикасното реализирање на политиката е неопходно за извршување на другите две улоги. Политиките го дефинираат фокусот и ги диференцираат одговорностите кај учесниците на различните нивоа. Донесувањето одлуки подразбира избор во однос на визијата, мисијата, целите и стратегиите на НИПП. Надзорот може да подразбира поставување на позицијата на тој начин што ќе се истакне дека НИПП е посветена на квалитетот; воспоставување политики поврзани со квалитетот; гарантирање дека се воспоставени механизми како што се комитети и работни групи; воспоставување на план за квалитет; како и следење на спроведувањето на планот.

2) Управувачката улога се однесува на активноста поврзана со спојување на луѓето/организациите/институциите за да се достигне визијата, мисијата, целите, политиките и/или стратегиите на НИПП, со користење на расположливите ресурси на ефикасен и на ефективен начин. Управувањето подразбира планирање, организирање, екипирање, контролирање на НИПП со цел да се достигне визијата, мисијата, целите, политиките и/или стратегиите на НИПП.

3) Советодавната улога се однесува на давањето совети или нудењето препораки како насоки за активностите во НИПП, во главно заради поддршка на одлуките за НИПП, политиките, плановите, целите, примената на технологијата, законодавството, деловните процеси и/или стратегиите.

4) Улогата за спроведување во главно се однесува на реализацијата на одлуките, политиките, плановите, целите и/или на стратегијата за воспоставување и одржување на НИПП. Спроведувањето како такво е активност којашто мора да ги следи сите прелиминарни ставови (на извршните, управувачките и/или на советодавните улоги), со цел да се овозможи реално донесување на одлуките и реализирање на политиките, плановите, целите и стратегиите.

Со цел да се дефинираат јасните улоги на компонентите, неопходно е да се појасни структурата и одговорностите при управувањето со НИПП.

Задача

2. Поврзете ги овие улоги (извршна, управувачка, советодавна и спроведувачка) со компонентите од управувачката рамка за НИПП, како што е прикажано во задачата 1.

За да се поврзат улогите со компонентите од управувачката рамка за НИПП, неопходно е да се земат предвид осумте задачи коишто треба да ги исполни управувачката рамка за НИПП што треба да се воспостави, како и одговорите на прашањата 1 – 6, и резултатот од задачата 1.

Резултат од задачата

Следните улоги може да се поврзат со клучните компоненти од управувачката рамка за НИПП:

- извршната улога може да се поврзе со Советот за НИПП;
- управувачката улога може да се поврзе со Комитетот за НИПП;
- советодавната улога може да се поврзе со работните групи;
- спроведувачката улога може да се поврзе со некои активности што ги реализираат партнерите во НИПП (особено АКН).

Силната страна на предложената рамка лежи во јасната врска помеѓу различните улоги и различните клучни компоненти на управувачката рамка за НИПП.

Одговорности

Во контекст на овој резултат D3.1, одговорноста се однесува на компонента или институција од управувачката рамка за НИПП одговорна за одредена задача. Овие компоненти или институции имаат обврски да реализираат нешто како дел од својата улога.

Подолу следи долг список на потенцијални одговорности наменет за распоредување на одговорностите кај управувачките компоненти на НИПП. Овој долг список произлегува од постоечката литература за ИПП, ревидирањето на други управувачки рамки за НИПП во Европа (Белгија, Чешка, Германија, Шпанија, Хрватска, Литванија, Холандија, Норвешка, Полска, Србија, Словенија, Велика Британија), описот на работната задача за проектот „Развивање стратегија за НИПП во Република Македонија“, Директивите INSPIRE (+ правилата за спроведување), составните елементи на INSPIRE State of Play, и исходите од резултатите D1 и D2.

Задача

3. Означете со (да/помала/не) доколку наведената одговорност е релевантна за НИПП во Република Македонија, и доколку е релевантна, тогаш наведете ја соодветната компонента/институција од рамката за НИПП што треба да ја преземе одговорноста.

За да се означат и додадат релевантните одговорности, и за да се назначи соодветна компонента или институција од управувачката рамка за НИПП којашто треба да ја преземе одговорноста, неопходно е да се земат предвид осумте задачи коишто треба да ги исполни управувачката рамка за НИПП што треба да се воспостави, како и одговорите на прашањата 1 – 6, и резултатите од задачите 1 и 2. Во продолжение на тоа, одлуката поврзана со релевантноста на одговорностите, како и со назначувањето на соодветна компонента или институција зависи од институционалната и политичката ситуација, постоечките владини и политики на ниво на Европа, институционалните капацитети, законодавството за НИПП (D4.1-3), законските обврски, финансиските ресурси, деловниот модел (D2.2), моделот за финансирање (D2.3), моделот за партнерство (D2.4), водечките принципи (D1.4), како и од технолошката инфраструктура којашто треба да се развие (D5.1-9). И покрај сиве овие бројни аспекти, одлуката во главно е институционална, политичка и правна. Поради прагматични причини можеби би било подобро да не се распоредуваат премногу одговорности кај компонентите и/или институциите.

И конечно мошне е веројатно да се јави одредено преклопување кај наведените одговорности.

Објаснување за користените кратенки:

- АКН Агенција за катастар на недвижности;
- РГ бизнис Работна група за деловен модел
- РГ гр. на кап. Работна група за односи со јавноста, комуникација и градење
на капацитетите;
- РГ инс. / правна Институционална и правна работна група
- РГ Тех. Работна група за технологија

Табела 1. Список на потенцијални одговорности, релевантност за НИПП во Република Македонија, како и компонента и институција од управувачката рамка за НИПП што треба да ја преземе одговорноста

Одговорности	Релевантност (да/помала/не)	Компонента/институција
Политика за метаподатоци	Да	Совет за НИПП
Буџет за метаподатоци (создавање/одржување)	Да	Совет за НИПП
Интероперабилност на метаподатоци	Да	Комитет за НИПП + РГ тех.
Координација на метаподатоци	Да	Комитет за НИПП
План за спроведување на метаподатоци/организација	Да	Комитет за НИПП
Создавање метаподатоци	Да	Партнери во НИПП
Одржување метаподатоци	Да	Партнери во НИПП
Контрола на квалитет на метаподатоци	Да	Комитет за НИПП
Обуки/курсеви за метаподатоци	Да	Комитет за НИПП + РГ гр. на кап.
Политика за каталог на метаподатоци	Да	Совет за НИПП
Буџет за каталог на метаподатоци	Да	Совет за НИПП
План за каталог на метаподатоци/организација	Да	Комитет за НИПП
Воспоставување на каталог на метаподатоци	Да	Комитет за НИПП
Одржување на каталог на метаподатоци	Да	Комитет за НИПП
Контрола на квалитет на каталог на метаподатоци	Да	Комитет за НИПП
Обуки/курсеви за каталог на метаподатоци	Да	Комитет за НИПП + РГ гр. на кап.
Политика за (управување со) податоци	Да	Совет за НИПП
Буџет за (управување со) податоци	Да	Совет за НИПП
План за (управување со) податоци/организација	Да	Комитет за НИПП
Интероперабилност на податоците според INSPIRE	Да	Комитет за НИПП + РГ тех.
Интероперабилност на податоци што не се опфатени со INSPIRE	Помала	Комитет за НИПП + РГ тех.
Создавање/одржување на податоци	Да	Партнери во НИПП
Контрола на квалитет на (управувањето со) податоци	Да	Комитет за НИПП
Политика за дигитализација на податоци	Да	Совет за НИПП
План за дигитализација на податоци/организација	Да	Комитет за НИПП
Дигитализација на податоци на специфични сетови на податоци	Да	Партнери во НИПП

Контрола на квалитет на дигитализацијата на податоци	Да	Комитет за НИПП
Обуки/курсеви за (управување со) податоци	Да	Комитет за НИПП + РГ гр. на кап.
Геодетски референтни системи/ проекции/ координатни системи	Помала	АКН
Политика за национален гео-портал	Да	Совет за НИПП
Буџет за национален гео-портал	Да	Совет за НИПП
План за национален гео-портал/ организација	Да	Комитет за НИПП
Воспоставување на национален гео-портал	Да	Комитет за НИПП
Одржување на национален гео-портал	Да	Комитет за НИПП
Контрола на квалитет на национален гео-портал	Да	Комитет за НИПП
Обуки/курсеви за национален гео-портал	Да	Комитет за НИПП + РГ гр. на кап.
Политика за услуги	Да	Совет за НИПП
Политика за мрежни услуги (откривање/преглед/даунлодирање/трансформација/повикување)	Да	Совет за НИПП
Буџет за (мрежни) услуги	Да	Совет за НИПП
План за (мрежни) услуги/организација	Да	Комитет за НИПП
Развој на (мрежни) услуги предвидени во INSPIRE	Да	Партнери во НИПП
Развој на услуги што не се предвидени во INSPIRE	Помала	Партнери во НИПП
Одржување на (мрежни) услуги предвидени во INSPIRE	Да	Партнери во НИПП
Одржување на услуги што не се предвидени во INSPIRE	Помала	Партнери во НИПП
Контрола на квалитет на (мрежни) услуги	Да	Комитет за НИПП
Обуки/курсеви за (мрежни) услуги	Да	Комитет за НИПП + РГ гр. на кап.
Политика на функции на централизиран регистар	Да	Совет за НИПП
Буџет за функции на централизиран регистар	Да	Совет за НИПП
План за функции на централизиран регистар /организација	Да	Комитет за НИПП
Интероперабилност на централизирани регистри	Да	Комитет за НИПП + РГ тех.
Создавање на функции на централизиран регистар	Да	Комитет за НИПП + партнери во НИПП
Одржување на функции на централизиран регистар	Да	Партнери во НИПП
Контрола на квалитет на функции на централизиран регистар	Да	Комитет за НИПП
Обуки/курсеви за функции на централизиран регистар	Да	Комитет за НИПП + РГ гр. на кап.

Одговорности	<i>Релевантност</i> (да/помала/не)	Компонента/институција
Буџет за информатичка технологија	Помала	Совет за НИПП
План за информатичка технологија/организација	Помала	Комитет за НИПП
Интероперабилност на информатичка технологија	Помала	Комитет за НИПП + РГ тех.
Инсталирање на информатичка технологија	Помала	Партнери во НИПП
Одржување на информатичка технологија	Помала	Партнери во НИПП
Контрола на квалитет на информатичка технологија	Помала	Партнери во НИПП
Обуки/курсеви за информатичка технологија	Помала	Партнери во НИПП + РГ гр. на кап.
Политика на мрежна архитектура	Помала	Совет за НИПП
Буџет за мрежна архитектура	Помала	Совет за НИПП
Мрежна интероперабилност	Помала	Комитет за НИПП + РГ тех.
План за мрежна архитектура/ организација	Помала	Комитет за НИПП
Инсталирање на мрежна архитектура	Помала	Партнери во НИПП
Одржување на мрежна архитектура	Помала	Партнери во НИПП
Контрола на квалитет на мрежна архитектура	Помала	Комитет за НИПП
Политика за интероперабилна инфраструктура на архитектурата на НИПП	Да	Совет за НИПП
Буџет за интероперабилна инфраструктура на архитектурата на НИПП	Да	Совет за НИПП
План за /организација на интероперабилната инфраструктура на архитектурата на НИПП	Да	Комитет за НИПП
Спроведување на интероперабилна инфраструктура на архитектурата на НИПП	Да	Комитет за НИПП + партнери во НИПП
Одржување на интероперабилната инфраструктура на архитектурата на НИПП	Да	Комитет за НИПП + партнери во НИПП
Контрола на квалитетот на интероперабилната инфраструктура на архитектурата на НИПП	Да	Комитет за НИПП
Обуки/курсеви за интероперабилна инфраструктура на архитектурата на НИПП	Да	Комитет за НИПП + РГ гр. на кап.
Политика за хардвер	Помала	Совет за НИПП
Буџет за хардвер	Помала	Совет за НИПП
Интероперабилност на хардвер	Помала	Комитет за НИПП + РГ тех.

План за хардвер/организација	Помала	Комитет за НИПП
Спроведување на хардвер	Помала	Партнери во НИПП
Одржување на хардвер	Помала	Партнери во НИПП
Контрола на квалитет на хардвер	Помала	Партнери во НИПП
Обуки/курсеви за хардвер	Помала	Комитет за НИПП + РГ гр. на кап.
Политика за софтвер	Помала	Совет за НИПП
Буџет за софтвер	Помала	Совет за НИПП
Интероперабилност на софтвер	Помала	Комитет за НИПП + РГ тех.
План за софтвер/организација	Помала	Комитет за НИПП
Спроведување на софтвер	Помала	Партнери во НИПП
Одржување на софтвер	Помала	Партнери во НИПП
Контрола на квалитет на софтвер	Помала	Партнери во НИПП
Обуки/курсеви за софтвер	Помала	Комитет за НИПП + РГ гр. на кап.
Политика за стандардизација (вклучувајќи и форум за интероперабилност)	Да	Совет за НИПП
План за стандардизација/организација (вклучувајќи и форум за интероперабилност)	Да	Комитет за НИПП
Контрола на квалитет на стандардизација	Да	Комитет за НИПП
Обуки/курсеви за стандардизација	Да	Комитет за НИПП + РГ гр. на кап.
Изработка на стандарди/правила за метаподатоци	Да	РГ тех.
Изработка на стандарди/правила за (модел на) податоци	Да	РГ тех.
Изработка на стандарди/правила за услуги	Да	РГ тех.
Изработка на стандарди/правила за апликации	Да	РГ тех.
Политика за стандардни податоци во НИПП рамка	Да	Совет за НИПП
План за стандардни податоци во НИПП рамка/организација	Да	Комитет за НИПП
Спроведување на стандардни податоци во НИПП рамка	Да	Комитет за НИПП
Контрола на квалитет на стандардни податоци во НИПП рамка	Да	Комитет за НИПП
Обуки/курсеви за стандардни податоци во НИПП рамка	Да	Комитет за НИПП + РГ гр. на кап.
Севкупна управувачка рамка за НИПП	Да	Совет за НИПП
Компоненти на управувачка рамка за НИПП (на пр. Совет, работни групи)	Да	Совет за НИПП

Организирање состаноци на Советот за НИПП	Да	Совет за НИПП + Комитет за НИПП
Известување за состаноците на Советот за НИПП	Да	Комитет за НИПП

Одговорности	Релевантност (да/помала/не)	Компонента/институција
Политика на работни групи за НИПП	Да	Совет за НИПП
Буџет за работни групи за НИПП	Да	Совет за НИПП
Координација на работни групи за НИПП	Да	Комитет за НИПП
Контрола на квалитетот на работните групи за НИПП	Да	Комитет за НИПП
Организација на состаноците на работните групи	Да	Работни групи
Известување за состаноците на другите работни групи	Да	Работни групи
Контрола на квалитет на управувањето со НИПП	Да	Комитет за НИПП
Ревидирање на визијата/мисијата за НИПП	Да	Совет за НИПП
Ревидирање на целите на НИПП	Да	Совет за НИПП
Ревидирање на стратегиите на НИПП	Да	Совет за НИПП
Политика за НИПП	Да	Совет за НИПП
INSPIRE политика	Да	Совет за НИПП
Поврзаност на политиката за НИПП со други политики (на пр. е-Влада)	Да	Совет за НИПП
Евалуација на политиката за НИПП	Да	Совет за НИПП
Буџет за НИПП	Да	Совет за НИПП
Ценовна политика на НИПП за трговија со/користење на/комерцијализирање на географските информации	Да	Совет за НИПП
Ценовен план за НИПП/организација	Да	Комитет за НИПП + РГ бизнис
Контрола на квалитет на утврдувањето цени за НИПП	Да	Комитет за НИПП + РГ бизнис
Политика за деловен модел на НИПП	Да	Совет за НИПП
План за деловен модел на НИПП/ организација	Да	Комитет за НИПП + РГ бизнис
Контрола на квалитет на деловен модел на НИПП	Да	Комитет за НИПП + РГ бизнис
НИПП предлози за технологија	Да	РГ тех.

НИПП предлози за градење на капацитетите	Да	РГ за односи со јавноста, комуникација + градење на капацитетите
НИПП предлози за институционални и правни прашања	Да	РГ инс./правна
НИПП предлози за деловен модел	Да	РГ бизнис
Политика за контрола на квалитетот на НИПП	Да	Совет за НИПП
Буџет за контрола на квалитет на НИПП	Да	Совет за НИПП
План за контрола на квалитетот на НИПП/ организација/ екипирање	Да	Комитет за НИПП
Спроведување на контрола на квалитетот на НИПП	Да	Комитет за НИПП
Одржување на контрола на квалитетот на НИПП	Да	Комитет за НИПП
Обуки/курсеви за контрола на квалитетот на НИПП	Да	Комитет за НИПП + РГ гр. на кап.
Политика за координирање на НИПП	Да	Совет за НИПП
Буџет за координирање на НИПП	Да	Совет за НИПП
План за координирање на НИПП/ организација/ екипирање	Да	Комитет за НИПП
Координирање на НИПП	Да	Совет за НИПП + РГ инс./правна
Контрола на квалитетот на координирање на НИПП	Да	Комитет за НИПП
Обуки/курсеви за координирање на НИПП	Помала	Комитет за НИПП + РГ гр. на кап.
Планирање на НИПП	Да	Совет за НИПП
Предлози за планирање на НИПП	Да	Комитет за НИПП
Организација на НИПП	Да	Совет за НИПП
Предлози за организација на НИПП	Да	Комитет за НИПП
Контрола на квалитетот на организација на НИПП	Да	Комитет за НИПП
Екипирање за НИПП	Да	Совет за НИПП
Предлози за екипирање за НИПП	Да	Комитет за НИПП
Политика за градење на капацитетот за НИПП	Да	Совет за НИПП
Буџет за градење на капацитетот за НИПП	Да	Совет за НИПП
План/организација на/екипирање за обуките/курсевите/работилниците за НИПП	Помала	Комитет за НИПП + РГ гр. на кап.
Спроведување на работилници за вклучување на учесниците	Да	Комитет за НИПП + РГ гр. на кап.
Спроведување на курсеви за НИПП	Помала	Комитет за НИПП + РГ гр. на кап.
Контрола на квалитетот на градење на капацитетот за НИПП	Да	Комитет за НИПП

Политика за споделување просторни податоци (вклучувајќи и механизми и лиценцирање)	Да	Совет за НИПП
План за споделување просторни податоци/ организација (вклучувајќи и механизми и лиценцирање)	Да	Комитет за НИПП
Воспоставување на механизми и лиценци за споделување просторни податоци	Да	Комитет за НИПП + партнери во НИПП
Одржување на механизми и лиценци за споделување просторни податоци	Да	Комитет за НИПП + партнери во НИПП
Контрола на квалитет на споделување просторни податоци (вклучувајќи и механизми и лиценцирање)	Да	Комитет за НИПП

Одговорности	Релевантност (да/помала/не)	Компонента/институција
Обуки/курсеви за споделување просторни податоци (вклучувајќи и механизми и лиценцирање)	Да	Комитет за НИПП + РГ гр. на кап.
Подготвување механизми и лиценци за споделување просторни податоци	Да	РГ инс./правна
Политика за техничка поддршка на НИПП	Да	Совет за НИПП
Буџет за техничка поддршка на НИПП	Да	Совет за НИПП
План за техничка поддршка на НИПП/ организација/ екипирање	Да	Комитет за НИПП
Техничка поддршка на НИПП	Да	Комитет за НИПП, партнери во НИПП (особено АКН) + РГ тех.
Контрола на квалитет на техничка поддршка на НИПП	Да	Комитет за НИПП
Обуки/курсеви за техничка поддршка на НИПП	Помала	Комитет за НИПП + РГ гр. на кап.
Политика за управување со НИПП	Да	Совет за НИПП
Буџет за управување со НИПП	Да	Совет за НИПП
План за управување со НИПП/ организација/ екипирање	Да	Комитет за НИПП
Управување со НИПП	Да	Комитет за НИПП + партнери во НИПП
Контрола на квалитет на управувањето со НИПП	Да	Комитет за НИПП
Обуки/курсеви за управување со НИПП	Помала	Комитет за НИПП + РГ гр. на кап.
Јавна/комуникациска политика за НИПП (вклучувајќи ги и употребените јазици)	Да	Совет за НИПП
Јавен/комуникациски план за НИПП/ организација/ екипирање	Да	Комитет за НИПП
Спроведување на кампања за зголемување на	Да	Комитет за НИПП + РГ гр. на кап.

јавната свест

Билтени за НИПП	Да	Комитет за НИПП + РГ гр. на кап.
Спроведување на веб-страница	Да	Комитет за НИПП + РГ гр. на кап.
Одржување на веб-страница	Да	Комитет за НИПП + РГ гр. на кап.
Спроведување на меѓународна/национална работилница	Да	Комитет за НИПП + РГ гр. на кап.
Промотивни материјали (брошури, флаери)	Да	Комитет за НИПП + РГ гр. на кап.
Контрола на квалитет на јавната/комуникациската политика за НИПП	Да	Комитет за НИПП
Објавување на одлуки за НИПП	Да	Комитет за НИПП
Вклучување на/ соработка со/комуникација со учесници во НИПП	Да	Комитет за НИПП + партнери во НИПП
Вклучување на/ соработка со/ комуникација со приватен сектор	Да	Комитет за НИПП + партнери во НИПП
Вклучување на/ соработка со/ комуникација со локалните самоуправи	Да	Комитет за НИПП + партнери во НИПП
Вклучување на/ соработка со/ комуникација со непрофитни организации	Да	Комитет за НИПП + партнери во НИПП
Вклучување на/ соработка со граѓани	Да	Комитет за НИПП
Политика за партнерства на НИПП	Да	Совет за НИПП
План за партнерства на НИПП/ организација	Да	Комитет за НИПП
Контрола на квалитет на партнерствата на НИПП	Да	Комитет за НИПП
Политика за следење (+ процена) на НИПП + евалуација	Да	Совет за НИПП
Воспоставување на национална точка за контакт за INSPIRE	Да	Комитет за НИПП
Водење на националната точка за контакт за INSPIRE	Да	Комитет за НИПП
Контрола на квалитет на националната точка за контакт за INSPIRE	Да	Комитет за НИПП
Воспоставување на точка за контакт за НИПП	Да	Комитет за НИПП
Водење на точката за контакт за НИПП	Да	Комитет за НИПП
Контрола на квалитет на точката за контакт за НИПП	Да	Комитет за НИПП
Политичка агенда за НИПП	Да	Совет за НИПП
Временски распоред за спроведувањето на НИПП + план	Да	Совет за НИПП

Буџет за следење на НИПП	Да	Совет за НИПП
План за следење на НИПП (+ процена)/ организација/ екипирање	Да	Комитет за НИПП
Следење (+ процена) на НИПП	Да	Комитет за НИПП
Контрола на квалитет на следењето (+ процена) на НИПП	Да	Комитет за НИПП
Обуки/курсеви за следење (+ процена) на НИПП	Помала	Комитет за НИПП + РГ гр. на кап.
Политика за известување (+ процена) за НИПП + евалуација	Да	Совет за НИПП
Буџет за известување за НИПП	Да	Совет за НИПП
План за известување за НИПП (+ процена)/ организација/ екипирање	Да	Комитет за НИПП
Ивестување (+ процена) за НИПП	Да	Комитет за НИПП
Контрола на квалитет на известувањето (+ процена) за НИПП	Да	Комитет за НИПП
Обуки/курсеви за известување (+ процена) за НИПП	Помала	Комитет за НИПП + РГ гр. на кап.
Политика за апликации за НИПП (вклучувајќи и случаи на користење, пилот-случаи, итн.)	Да	Совет за НИПП
Буџет за апликации за НИПП	Да	Совет за НИПП
План за апликации за НИПП/ организација/ екипирање	Да	Комитет за НИПП
Спроведување на примери на случаи на користење	Да	Комитет за НИПП + партнери во НИПП

Одговорности	Релевантност (да/помала/не)	Компонента/институција
Спроведување на пилот-случаи	Да	Комитет за НИПП + партнери во НИПП
Интегрирање на гео- во е-услуги	Помала	Партнери во НИПП
Контрола на квалитет на апликациите за НИПП	Да	Комитет за НИПП
Обуки/курсеви за апликации за НИПП	Да	Комитет за НИПП + РГ гр. на кап.
Истражувачка политика за (Н)ИПП	Да	Совет за НИПП
Буџет за истражување на (Н)ИПП	Да	Совет за НИПП
План за истражување на (Н)ИПП/ организација	Да	Комитет за НИПП
Истражување на (Н)ИПП	Да	Одредени партнери во НИПП (на пр. Универзитет - Скопје + други универзитети/ институти за

		истражување)
Контрола на квалитет на истражувањето на (Н)ИПП	Да	Комитет за НИПП
Публикации за истражувањето на (Н)ИПП	Да	Одредени партнери во НИПП
Политика за потребите на учесниците	Да	Совет за НИПП
Процена на потребите на јавниот сектор (на сите административни нивоа)	Да	Комитет за НИПП
Процена на потребите на приватниот сектор	Помала	Комитет за НИПП
Процена на потребите на непрофитните организации	Помала	Комитет за НИПП
Процена на потребите на граѓаните	Помала	Комитет за НИПП
Политика за деловни процеси на НИПП	Помала	Совет за НИПП
Контрола на квалитет на деловните процеси на НИПП	Помала	Комитет за НИПП
Политика за користење на НИПП	Да	Совет за НИПП
Буџет за користење на НИПП	Да	Совет за НИПП
Контрола на квалитет на користењето на НИПП	Да	Комитет за НИПП
Одлуки за усвојување на Закон за НИПП	Да	Совет за НИПП
Подготвување правила/прописи/насоки за усвојување на Закон за НИПП	Да	РГ инс./правна
Текст за Нацрт-закон за НИПП	Да	Совет за НИПП
Финален текст за Закон за НИПП	Да	Совет за НИПП
Објавен текст на Закон за НИПП	Да	Совет за НИПП
Измени и дополнувања на Закон за НИПП	Да	Совет за НИПП
Политика за пристап до и одново користење на информации од јавниот сектор	Да	Совет за НИПП
Правна заштита на географските информации преку правата на интелектуална сопственост	Да	Совет за НИПП
Правна заштита на приватноста на географските информации	Да	Совет за НИПП
Одлуки за транспонирање на INSPIRE	Да	Совет за НИПП
Подготвување на правила/ прописи/ насоки за транспонирање	Да	РГ инс./правна
Подготвување на нацрт-текст за транспонирање на INSPIRE	Да	Совет за НИПП
Финален текст за транспонирање на INSPIRE	Да	Совет за НИПП
Објавување на текст за транспонирање на INSPIRE	Да	Совет за НИПП
Свест за меѓународниот развој на полето на ИПП	Да	Комитет за НИПП + РГ гр. на

Комуникација во однос на меѓународниот развој на полето на ИПП	Да	кап. Комитет за НИПП + РГ гр. на кап.
Учество на меѓународни средби/конференции за ИПП	Да	Комитет за НИПП + РГ гр. на кап.
Политика за НИПП на соседните земји	Да	Совет за НИПП
Соработка со меѓународни субјекти (на пр. ЕУ, ООН)	Да	Комитет за НИПП

Сите извршни одговорности претставени погоре му се доделени на Советот за НИПП. Поголемиот дел од управувачките одговорности му се доделени на Комитетот за НИПП. Одредени советодавни и прашања поврзани со спроведувањето што се однесуваат на конкретна област, им се доверени на работните групи. И конечно, најголемиот дел од аспектите поврзани со спроведувањето им е доделен на партнерите во НИПП (особено на АКН).

Процени на трошоци

Овој резултат 3.1 завршува со процена на трошоците за создавање и водење на препорачаната управувачка и институционална рамка. Процената особено зависи од исходот од претходните резултати D1 и D2, како и од D3.1.

Треба да се истакне дека исходите од резултатите D4 и D5 исто така ќе имаат значително влијание врз трошоците за управувачката и институционалната рамка (на пр. правните обврски утврдени во Законот за НИПП), и според тоа овие трошоци треба да се разгледаат и ревидираат кон крајот на проектот за изработка на Стратегија за НИПП.

Процената е во главно заснована на трошоците за човечки ресурси, под претпоставка дека не се потребни многу средства за покривање на пример на трошоците за изнајмување на канцеларија.

Мошне е веројатно дека ќе се оформи Совет за НИПП којшто ќе биде задолжен за решавање на извршните прашања поврзани со НИПП. Овој Совет може да се состанува два пати во годината, и ќе го сочинува одбор составен од осумнаесет членови. Се претпоставува дека нема речиси никакви трошоци за човечки ресурси и други (дополнителни) трошоци што е потребно да се покријат за функционирање на овој Совет за НИПП (за повеќе детали *види и* D3.2).

Во однос на управувачките и спроведувачките прашања, би можело да биде неопходно да се вработат петмина виши соработници со полно работно време (секој од нив со бруто плата од €1000 месечно), како и двајца административни секретари со полно работно време (со бруто плата од €700 месечно). Се претпоставува дека не треба да се покриваат речиси никакви трошоци за претставниците на клучните партнери во НИПП и за претседавачите на четирите работни групи, бидејќи нивната работа ќе се смета како дел од нивните професионални задачи (дел од нивниот опис на работното место). Врз основа на овие претпоставки процената на годишните трошоци за човечки ресурси потребни за екипирање на Комитетот за НИПП би била приближно €76,800. Во продолжение на тоа, мошне е веројатно дека ќе се јави потреба од вклучување на трошоците за изнајмување канцеларија (€1,000). Веројатно е и дека нема да бидат потребни речиси никакви средства за првичното воспоставување на Комитетот. Сето ова резултира со моментална процена на годишните трошоци од €77,800 за функционирање на Комитетот за НИПП.

Се претпоставува дека секоја од четирите посебни работни групи треба да се воспостави со буџет од €5,000 за организирање на средби или настани, за поканување на странски експерти, или пак, за откупување или објавување на клучни документи; други дополнителни трошоци не се вклучени. Врз основа на овие претпоставки процената на годишните трошоци за работата на работните групи би била приближно €20,000. Мошне е веројатно да не се потребни речиси никакви средства за воспоставување.

Врз основа на горенаведените претпоставки, годишните трошоци за функционирање на Советот за НИПП изнесуваат €0, за функционирање на Комитетот за НИПП тие изнесуваат €77,800, додека пак, за функционирање на четирите работни групи трошоците изнесуваат €20,000, чијшто вкупен збир е €97,800 потребни за годишно водење на целата управувачка рамка. Веројатно е дека нема да има потреба од речиси никакви средства за првичното воспоставување на управувачката рамка за НИПП.

Накратко кажано, проценетите трошоци за функционирање на препорачаната управувачка и институционална рамка изнесуваат приближно €97,800.

Резиме

Подолу е резимирана препорачаната управувачка и институционална рамка за НИПП во Република Македонија, преку претставување на структурниот состав на управувачката рамка со јасно дефинирани улоги и одговорности, поврзаноста со надворешни тела и односот кон владината и политиката на ниво на Европа, како и процената на трошоците за создавање и водење на управувачката рамка.

Главните задачи коишто управувачката рамка за НИПП треба да ги исполни се следните:

- да го води спроведувањето и одржувањето на Стратегијата за НИПП на Република Македонија, како и спроведувањето и одржувањето на клучните компоненти на НИПП;
- да се ангажира на највисоко политичко ниво во Република Македонија, со цел да се гарантира неопходната политичка поддршка и средства во согласност со постоечките политички и институционални структури, како и да ги поддржи клучните европски директиви (на пр. INSPIRE, Директивата за информации од јавниот сектор, и Директивата за пристап до информации за животната средина од јавен карактер);
- да вклучи еден вид на координативно тело за спроведување;
- да вклучи еден вид на меѓуминистерска група за дефинирање и спроведување на критични аспекти од НИПП;
- да ги вклучи приватниот, академскиот и волонтерскиот сектор во НИПП, и да ја поддржи транспарентноста и отвореноста;
- да ги поддржи дефинираната визија и мисија за НИПП, како и целите, да ги почитува водечките принципи за НИПП, да ги зајакне партнерствата во НИПП, како и да ги следи предложениот модел на финансирање и буџетот за трошоци;
- да биде интегрирана во националното законодавство;
- да го поддржи развојот на технолошката рамка за подобрување на пристапот до просторните податоци, нивното користење и размената.

Структурен состав на управувачката рамка со јасно дефинирани улоги и одговорности

Силните страни на предложената управувачката рамка се јасно дефинираните улоги на одделните субјекти и одговорностите. Може да се забележат четири улоги: 1) извршна; 2) управувачка; 3) советодавна; и 4) спроведувачка. Извршната улога може да се поврзе со Советот за НИПП. Управувачката улога може да се поврзе со Комитетот за НИПП, додека пак, советодавната улога може во главно да се поврзе со работните групи. На крајот, спроведувачката улога може во главно да се поврзе со партнерите во НИПП (особено АКН). Од особена важност е воспоставувањето на управувачката рамка за НИПП да се реализира **чекор по чекор**, и притоа да биде поддржано од релевантните учесници.

Новиот Закон за НИПП ја дефинира управувачката и институционалната рамка за НИПП во Република Македонија.

Совет за НИПП

Извршно управувачко тело за ИПП е Советот за НИПП, назначен од македонската Влада. Тоа тело е на највисоко политичко ниво и се состанува два пати во текот на годината. Советот го назначува националната влада и покрај претседавач е составен од 18 членови коишто претставуваат различни министерства одговорни за земјоделство, шумарство и водостопанство; култура; одбрана; економски развој; животна средина и просторно планирање; информатичко општество и администрација; внатрешни работи, самоуправа; транспорт и врски; како и од Агенцијата за катастар на

недвижности; Агенцијата за планирање на просторот; Централниот регистар; Центарот за управување со кризи; Градот Скопје; Државниот завод за статистика; претставник на академскиот сектор; претставничкото тело за комуналните претпријатија; како и претставник на приватниот сектор. Лицата коишто ќе влезат во составот на Советот за НИПП ќе бидат високи службеници/претставници на секој член, и ќе имаат одредена одлучувачка моќ. Во продолжение на тоа, лицата ќе имаат обврска редовно да присуствуваат на состаноците што ќе ги организира Советот, и нема да биде дозволено да ги заменуваат други лица од организацијата. Овие лица се назначени за четири години.

Советот за НИПП ја има извршната улога во управувачката рамка за НИПП. Како таков, тој е одговорен за политиките за НИПП (вклучувајќи ја и INSPIRE), управување со НИПП, законодавството за НИПП, за донесување стратешки одлуки, а ги надгледува и сите активности за НИПП поврзани со буџетот, квалитетот, обврските и следењето.

Попрецизно, тој е одговорен за политиките и/или за буџетот во однос на метаподатоците, каталогот на метаподатоци, управувањето со просторни податоци, дигитализацијата, националниот гео-портал, (мрежните) услуги(-те), функциите на централизираниот регистар, (гео-)информациската технологија, мрежната архитектура, архитектурата на НИПП за инфраструктурата за интероперабилност, хардверот, софтверот, стандардизацијата, стандардот за рамковните податоци во НИПП, Комитетот за НИПП, работните групи за НИПП, утврдувањето цени за НИПП, деловниот модел, контролата на квалитетот на НИПП, координацијата на НИПП, градењето на капацитетите на НИПП, размената на просторните податоци, техничката поддршка за НИПП, управувањето со НИПП, јавното претставување на НИПП/комуникацијата, партнерствата во НИПП, следењето на НИПП, известувањето за НИПП, апликациите за НИПП, истражувањето за НИПП, потребите на учесниците во НИПП, деловните процеси за НИПП, користењето на НИПП, пристапот до и повторното користење на информациите од јавниот сектор, за соседните земји и нивните НИПП, како и за меѓународните настани.

Во продолжение на тоа, тој е исто така одговорен за ревидирање на визијата за НИПП, ревидирање на целите на НИПП, ревидирање на стратегиите за НИПП, управувачката рамка за НИПП (+компонентите), за состаноци на Советот за НИПП, за поврзување на политиката за НИПП со други политики, за евалуација на политиката за НИПП, за правата на интелектуална сопственост, како и за приватни аспекти поврзани со географски информации.

Подетални информации за овој Совет за НИПП може да се најдат во резултатот D3.2 – Координативно тело.

Комитет за НИПП

На управувачко ниво се воспоставува Комитет за НИПП. Овој субјект ја спроведува политиката за воспоставување на НИПП, како што ја утврдил Советот за НИПП, ги извршува активностите и задачите што ги делегира Советот за НИПП, ја координира и следи работата на работните групи, ги координира активностите за спроведување на субјектите во НИПП поврзани со нивното воспоставување во согласност со насоките на Советот за НИПП, го известува Советот за НИПП во однос на напредокот при воспоставувањето на НИПП, и ги информира субјектите во НИПП и јавноста за активностите поврзани со воспоставувањето на НИПП. Овој Комитет за НИПП го назначува Советот и е составен од претставници на Советот, клучни партнери во НИПП (на пр. АКН), и од четворицата претседавачи на работните групи. Овие претставници се среќаваат на месечна основа со цел да управуваат со клучни прашања поврзани со НИПП. Во продолжение на тоа, неколку елементи од НИПП на ова ниво треба да се подготвуваат, воспоставуваат и одржуваат на секојдневна основа. Според тоа се препорачува да се вработи оперативен тим со полно работно време, којшто би се состоел од раководител, двајца секретари и четворица виши соработници (за повеќе детали во однос на ова тело *види* D3.2 – Координативно тело).

Комитетот за НИПП има во главно управувачка улога во управувачката рамка за НИПП, меѓутоа и спроведувачка улога во поглед на елементите од НИПП што треба да се подготвуваат, воспоставуваат и/или одржуваат. Како таков, тој е одговорен за активноста поврзана со спојување на луѓето/организациите/институциите за да се достигне визијата, мисијата, целите, политиките и/или стратегиите на НИПП, со користење на расположливите ресурси на ефикасен и на ефективен начин. Преку Единицата за управување со НИПП тој исто така раководи и со точката за контакт за НИПП, како и со националната точка за контакт за INSPIRE. Овие улоги се детално опишани во D3.2.

Попрецизно, тој е одговорен за планирање, организација, екипирање и/или контрола (на квалитетот) во однос на метаподатоците, спроведувањето на метаподатоците, каталогот на метаподатоци, управувањето со податоци, дигитализацијата на податоците, националниот гео-портал, (мрежните) услуги(-те), функциите на централизираниот регистар, информациската технологија, мрежната архитектура, архитектурата на НИПП за инфраструктурата за интероперабилност, хардверот, софтверот, стандардизацијата, стандардот за податоци во НИПП, состаноците на Советот за НИПП (и негово известување), работните групи за НИПП, управувањето со НИПП, утврдувањето цени за НИПП, деловниот модел за НИПП, контролата на квалитетот на НИПП, координацијата на НИПП, градењето на капацитетите на НИПП, размената на просторните податоци, техничката поддршка за НИПП, администрацијата на НИПП, јавното претставување на НИПП/комуникација (на пр. кампања за подигање на јавната свест, билтени за НИПП, веб-страница за НИПП, национални/меѓународни работилници, и промотивни материјали (брошури, флаери, итн.)), партнерствата во НИПП, точката за контакт за НИПП, националната точка за контакт за INSPIRE, следењето на НИПП, известувањето за НИПП, апликациите за НИПП, истражувањето за НИПП, деловните процеси за НИПП, како и користењето на НИПП.

Во продолжение на тоа, тој е делумно одговорен и за обуките/курсевите/работилниците во однос на НИПП, метаподатоците, каталогот на метаподатоци, управувањето со просторни податоци, националниот гео-портал, (мрежните) услуги(-те), функциите на централизираниот регистар, архитектурата на НИПП за инфраструктурата за интероперабилност, хардверот, софтверот, стандардизацијата, стандардот за податоци во НИПП, контролата на квалитетот на НИПП, координацијата на НИПП, техничката поддршка за НИПП, размената на просторните податоци, управувањето со НИПП, следењето на НИПП, известувањето за НИПП, како и за апликациите за НИПП.

И конечно, тој е исто така одговорен за интероперабилност на метаподатоци/податоци/функции на централизиран регистар/информациска технологија/мрежа/хардвер/софтвер, координација на метаподатоците, воспоставување/одржување на каталог на метаподатоци, воспоставување/одржување на националниот гео-портал, создавање на функциите на централизираниот регистар, спроведување/одржување на архитектурата на НИПП за инфраструктурата за интероперабилност, спроведување на стандардот за рамковни податоци во НИПП, координација на работните групи за НИПП, спроведување/одржување на контролата на квалитетот на НИПП, техничка поддршка за НИПП, создавање/одржување на механизми и лиценци за размена на просторни податоци, објавување на одлуките поврзани со НИПП, вклучување на/соработка со учесниците во НИПП (вклучувајќи го и приватниот сектор, локалната самоуправа, непрофитните организации, како и граѓаните), примери на случаи на користење/спроведување на пилот-случаи, процена на потребите на јавниот/приватниот/непрофитниот/граѓанскиот сектор, усвојување на Законот за НИПП, нацрт-/конечни/објавени верзии на текстот на Законот за НИПП, измени и дополнувања на Законот за НИПП, транспонирање на INSPIRE, нацрт-/конечни/објавени верзии на текстот за транспонирање на INSPIRE, свест за меѓународните ИПП, меѓународна/национална комуникација, учество на меѓународни/национални состаноци/конференции за ИПП, како и соработка со меѓународни субјекти.

Подетални информации за овој Комитет за НИПП може да се најдат во резултатот D3.2 – Координативно тело.

Работни групи

На советодавно ниво се воспоставени работни групи за НИПП. Овие работни групи се активни при исполнувањето на одредени задачи и обврски (и особено даваат совети за конкретни прашања). Треба да се воспостават четири работни групи, имено: 1) работна група за институционални и правни прашања; 2) работна група за технолошки прашања (на пр. стандарди, метаподатоци, услуги); 3) работна група за односи со јавноста, комуникација и градење на капацитетите; како и 4) работна група за деловен модел. Овие работни групи се состануваат редовно (на месечна основа), и имаат различен состав, во зависност од бројот на релевантните учесници од јавниот сектор, приватниот сектор, академскиот или волонтерскиот сектор.

Работните групи во главно имаат спроведувачка улога во управувачката рамка за НИПП, но можно е да се одговорни и за елементи коишто спаѓаат под управувачката улога. За илустрација, тие се одговорни за организирање на обуки/курсеви, а обезбедуваат и совети поврзани со технолошки и нетехнолошки аспекти од НИПП.

Попрецизно, работните групи се одговорни за организирање на своите состаноци, како и за известување на Советот и Комитетот за НИПП во однос на состаноците.

Работната група за институционални и правни прашања се концентрира на институционализација на НИПП, како и на развивање на правна основа за НИПП (на пр. основни правила за соработка, стандардизирани облици на стандардни договори). Таа е одговорна за обезбедување совети за управувачката рамка за НИПП (и за нејзините компоненти) и за координација на НИПП, подготвување на механизми и лиценци за размена на просторни податоци, подготовка на правила/прописи/насоки за усвојување на Законот за НИПП, подготовка на правила/прописи/насоки за транспонирање, како и предлагање решенија поврзани со институционални и правни прашања.

Работната група за технолошки прашања се концентрира на стандардите, интероперабилноста, метаподатоците, услугите, информациската технологија, мрежната архитектура и на апликациите, и ја споделува експертизата во однос на ваквите технолошки прашања. Таа е одговорна за интероперабилност на метаподатоците, интероперабилност на податоците (според правилата на INSPIRE), интероперабилност на централизираните регистри, интероперабилност на информациската технологија, мрежна технологија, интероперабилност на хардверот, интероперабилност на софтверот, како и за техничка помош за НИПП. Таа е исто така одговорна и за подготвување на стандардните правила во однос на метаподатоците, податоците (моделите), услугите и апликациите, а дава и предлози во однос на технологијата за НИПП.

Работната група за односи со јавноста, комуникација и градење на капацитетите се концентрира на кампањи за односи со јавноста за НИПП, комуникацијата помеѓу учесниците во НИПП, ГИС/НИПП поврзување, подигнување на свеста за НИПП, стратегија за градење на капацитетите за НИПП, со цел подобро интегрирање на концептот за НИПП во работните процеси и во општеството. Таа е делумно одговорна и за организација/екипирање/планирање на курсеви и обуки во однос на метаподатоци, каталози на метаподатоци, (управување со) податоци, националниот гео-портал, (мрежни) услуги, функциите на централизираниот регистар, (гео-)информациската технологија, архитектурата на НИПП за инфраструктурата за интероперабилност, хардвер, софтвер, стандардизацијата, стандардите за рамковни податоци во НИПП, контролата на квалитетот на НИПП, координацијата на НИПП, техничката поддршка за НИПП, размената на просторните податоци (вклучувајќи и механизми и лиценци), управувањето со НИПП, следењето на НИПП, известувањето за НИПП, како и за апликациите за НИПП. Во продолжение на тоа, таа е одговорна и за билтени за НИПП, веб-страница за НИПП, национални/меѓународни работилници за НИПП и промотивни материјали (на пр. брошури, флаери, итн.), свест за меѓународните ИПП,

меѓународна/национална комуникација, учество на меѓународни/национални состаноци/конференции за ИПП, како и за предлагање аспекти поврзани со градењето на капацитетите за НИПП.

Работната група за деловен модел се концентрира на развивање на деловен модел за НИПП (за одржливи партнерства и деловни мрежи, како и за воспоставување на заеднички функционалности на услугите); на овозможување размена на искуства и добри примери за ефикасно спроведување на деловниот модел за НИПП; како и на подобрување на стратегијата за деловен модел за НИПП. Таа е исто така одговорна и за организирање и планирање на аспекти поврзани со ценовниот модел за НИПП и со деловниот модел, како и за контрола на квалитетот, и предлага решенија во согласност со деловниот модел.

Подетални информации во однос на овие работни групи може да се најдат во резултатот D3.3.

Партнери во НИПП

Партнерите во НИПП (и особено Агенцијата за катастар на недвижности (АКН)) го извршуваат најголемиот дел од спроведувачките задачи (на пр. комуникација, координација и техничка поддршка). Партнерите во НИПП се наведени во резултатот D1.5, имено: Агенцијата за катастар на недвижности; Агенцијата за планирање на просторот; Управата за имотно-правни работи; Централниот регистар; Центарот за управување со кризи; Центарот за регионален развој; Комората на овластени геодети; Градот Скопје; Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство; Министерството за култура; Министерството за одбрана; Министерството за економски развој; Министерството за животна средина и просторно планирање; Министерството за финансии; Министерството за информатичко општество и администрација; Министерството за внатрешни работи; Министерството за правда; Министерството за локална самоуправа; Заедницата на единиците на локална самоуправа (ЗЕЛС); Министерството за транспорт и врски; Државниот завод за статистика; Државниот универзитет, Скопје - Градежен факултет; претставничкото тело за комунални услуги (како што се претпријатие за електростопанство, претпријатие за водоснабдување); претставничкото тело за приватниот сектор; како и претставничкото тело за македонските граѓани.

Партнерите во НИПП (и особено Агенцијата за катастар на недвижности (АКН)) ја извршуваат спроведувачката улога во управувачката рамка за НИПП. Како такви, тие се одговорни за реализацијата на одлуките, политиките, плановите, целите и/или на стратегијата за воспоставување и одржување на НИПП.

Попрецизно, тие се одговорни за реализацијата на одлуките, политиките и плановите коишто ги изготвува Советот за НИПП и Комитетот за НИПП, како и за создавање, воспоставување, спроведување и/или одржување на метаподатоците, производството на податоци, дигитализацијата на податоците, (мрежните) услуги(-те) (според правилата во INSPIRE), функциите на централизираниот регистар, информациската технологија, мрежната архитектура, архитектурата на НИПП за инфраструктурата за интероперабилност, хардверот, софтверот, механизмите и лиценците за размена на просторни податоци, техничката поддршка за НИПП, администрацијата на НИПП, вклучувањето на/соработката со учесниците во НИПП, примерите на случаи на користење и пилот-случаите.

Агенцијата за катастар на недвижности е исто така одговорна и за геодетските системи, проекциите и координатните системи.

Одредени партнери во НИПП (на пр. универзитети и истражувачки институти) се одговорни за реализирање и објавување на истражувања за НИПП.

Поврзаност со надворешни тела и однос кон владината и политиката на ниво на Европа

Предложената управувачка рамка е тесно поврзана со надворешни тела и со Владата на Република Македонија. Иако консултантите предложија да се вклучи одговорен Министер во управувачката рамка - каков што е случајот со многу други НИПП - поголемиот дел од македонските учесници не сметаа дека тоа е добра идеја. На извршно ниво во рамките на Советот за НИПП се застапени 18 државни организации (вклучувајќи тука министерства и јавни институции), и секоја од нив има широка мрежа. Во продолжение на тоа, членови на работните групи може да бидат и организации коишто честопати се среќаваат со прашања поврзани со спроведувањето на НИПП. Сите овие организации се особено вклучени во аспекти поврзани со креирањето политики, и опфаќаат широка палета на домени од политиката (на пр. земјоделство, култура, одбрана, економија, е-влада, животна средина и транспорт). Поголемиот дел од овие политики се тесно поврзани со европските политики. И на крајот, спроведувањето на INSPIRE претставува една од основните активности при развојот на НИПП во Република Македонија, исто како и управувачката рамка. Оваа Директива се концентрира на општите правила насочени кон воспоставување инфраструктура за просторни податоци во Европската заедница, за цели поврзани со политиките за животна средина на Заедницата, и со политики или активности коишто може да имаат влијание врз животната средина, и е целосно заснована на создавањето на метаподатоци, интероперабилност на сетовите на просторни податоци и услуги, воспоставување на мрежни услуги, усвојување мерки за размена на сетови на просторни податоци и услуги помеѓу јавните органи, и на структурите и механизмите наменети за координација во рамките на различните владини нивоа.

Процена на трошоци за создавање и водење на управувачката рамка

Врз основа на горенаведените претпоставки, годишните трошоци за функционирање на Советот за НИПП изнесуваат €0, за функционирање на Комитетот за НИПП тие изнесуваат € 77,800, додека пак, за функционирање на четирите работни групи трошоците изнесуваат €20,000. Ова значи дека годишните трошоци за водење на целата управувачка рамка изнесуваат €97,800. Веројатно е дека нема да има потреба од речиси никакви средства за воспоставувањето на управувачката рамка за НИПП.

И конечно, од особена важност е да се има предвид дека предложената управувачка рамка може да биде дел од новиот Закон за НИПП. Според тоа, неопходно е да се посвети соодветно внимание за разгледување на овој предлог.

Референци

Cetl, V., Zelić, M. и Poslončec Petrić, V., 2010 г. Some new challenges in the development of the NSDI in Croatia. INSPIRE Конференција 2011 г., Краков, Полска.

De Vries, W., Crompvoets, J., Stoter, J., и Vanden Berghe, 2011 г. Атлас на INSPIRE – процена на развојот на ИПП преку набројување на искуствата со INSPIRE на европските национални агенции за картирање. International Journal of Spatial Data Infrastructures Research.

Rašić, L.J., Ваčić, Ž, 2010 г. The Role of National Mapping and Cadastre Agencies in Establishment of NSDI: Croatian Example. Дебати по XXIV FIG Меѓународен конгрес: Соочување со предизвиците – градење на капацитетот, Сиднеј, Австралија.

Влада на Р. Србија, 2010 г.. Strategy for the establishment of Spatial Data Infrastructure in the Republic of Serbia for the period between the Year 2010 and 2012, 49 стр.

Vandenbroucke, D., Crompvoets, J., Janssen, K., и Billiouris, D., 2010 г. Spatial Data Infrastructures in Europe: State of play, пролет 2010 г., Summary report regarding the results of the European assessment of 34 NSDI. EUROSTAT, 72 стр.